

KLIIMAMINISTER
MÄÄRUS**Kliima- ja energiaeesmärkide saavutamist toetavateks
uuringuteks toetuse andmise tingimused ja kord**

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõike 3 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted****§ 1. Määruse reguleerimisala ja meetme eesmärk**

(1) Määrusega kehtestatakse riigi eelarvestrateegia meetme „Uuringud-analüüsid kliima- ja energiaeesmärkidesse panustamiseks“ toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord.

(2) Meetme eesmärk on toetada uuringuid ja analüüse (edaspidi *uuringute*), mille tulemused toetavad atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõikes 4 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguse teket piiravate kliima- ja energiaeesmärkide saavutamist või aitavad sihitada nende eesmärkide saavutamiseks vajalikke investeeringuid. Meetme eesmärgi saavutamiseks antakse valitsusasutustele või nende hallatavatele asutustele toetust kliima- ja energiapoliitika uuringute tegemiseks.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *e-toetus* on Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruses nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“ nimetatud struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkond, kus toetust taotletakse ja esitatakse toetuse saamise ja kasutamisega seotud teave;
- 2) *järelevalve* on Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) tehtav toetuse saaja kulude abikõlblikkuse ja projekti tulemuste saavutamise kontroll;
- 3) *kuludokument* on majandustehingu toimumist kinnitav dokument, mis vastab raamatupidamise seaduses algdokumendi kohta sätestatud nõuetele;
- 4) *projekti abikõlblikkuse periood* on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, mille kestel projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad ja mille maksab toetuse saaja;
- 5) *taotluse rahuldamise otsus* on KIKi tehtav haldusotsus toetuse saamise ja kasutamise kohta;
- 6) *taotlus* on e-toetuse keskkonnas esitav nõuetekohaselt täidetud taotlusvorm koos asjakohaste lisadega;
- 7) *toetus* on riigieelarve strateegia kohasest meetmest „Uuringud-analüüsid kliima-energiaeesmärkidesse panustamiseks“ KIKi kaudu eraldatav raha uuringute tegemiseks;
- 8) *toetuse taotleja* (edaspidi *taotleja*) on käesolevas määruses nimetatud asutus, mis on esitanud või esitab taotluse toetuse saamiseks;
- 9) *toetuse saaja* on isik, kelle taotlus on rahuldatud käesolevas määruses sätestatud korras.

§ 3. Meetme elluviijad

(1) Meetme viib ellu Kliimaministeerium.

(2) Toetuse taotlusi menetleb, taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsustab, toetatavatele projektidele teeb makseid ja projektide üle teeb järelevalvet KIK.

2. peatükk

Toetuse andmise alused

§ 4. Toetatav tegevus

(1) Meetmest toetatavad tegevused on järgmised:

1) rakendusuring, mille eesmärk on saada uusi teadmisi, mida on võimalik kasutada kasvuhoonegaaside heitkoguse teket piiravate eesmärkide saavutamisele või kliimamuutustega kohanemisele suunatud toodete, tehnoloogiate ja teenuste arendamiseks või täiendamiseks;

2) sotsiaalmajanduslik uuring, mille eesmärk on koguda alusandmeid, mis aitaksid sihitada investeringuvajadusi, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguse teket piiravaid eesmärke või tõhustada kliimamuutustega kohanemist ning hinnata poliitika tulemuslikkust ja mõju keskkonnale.

(2) Toetatava tegevuse eesmärk peab olema kooskõlas meetme eesmärgiga.

(3) Projekti spetsiifiline väljundnäitaja on „kliima- ja energiaeesmärkide saavutamist toetav rakendusuring“ või „kliima- ja energiaeesmärkide saavutamist toetav sotsiaalmajanduslik uuring“.

(4) Toetust ei anta tegevuseks, millega on alustatud enne taotluse esitamist.

§ 5. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood määratakse kindlaks taotluse rahuldamise otsuses.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rahuldamise otsuse kuupäev ning lõpp ei või olla hilisem kui:

1) rakendusuringu korral 24 kuud taotluse rahuldamise otsusest;

2) sotsiaalmajandusliku uuringu korral 12 kuud taotluse rahuldamise otsusest.

(3) KIK võib toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel pikendada §-s 24 ette nähtud korras projekti elluviimise perioodi, kui projekti elluviimisel on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud ja taotluse esitamisel ettenägematud asjaolud.

(4) Toetuse saaja peab uuringu tellimisega alustama nelja kuu jooksul taotluse rahuldamise otsusest.

§ 6. Toetuse osakaal ja piirmäärad

(1) Toetuse osakaal on kuni 100% abikõlblikest kuludest.

(2) Rakendusuringu tegemiseks on toetuse minimaalne suurus taotluse kohta 30 000 eurot ja maksimaalne 1 500 000 eurot.

(3) Sotsiaalmajandusliku uuringu tegemiseks on toetuse minimaalne suurus taotluse kohta 10 000 eurot ja maksimaalne 60 000 eurot.

(4) Toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi.

§ 7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

(1) Abikõlblik kulu on kulu, mis on põhjendatud, mõistlik ja vajalik projekti elluviimiseks ning mis on tehtud kooskõlas käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsusega;

(2) Abikõlblik kulu peab olema tekkinud ja makstud abikõlblikkuse perioodil.

(3) Abikõlblikud kulud on:

- 1) projekti eesmärgi saavutamiseks otseselt seotud teenuse kulu;
- 2) teavitamise ja avalikustamise kulu;
- 3) käibemaks.

(4) Mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) projektijuhtimise kulu;
- 2) üldkulud.

§ 8. Taotlusvooru eelarve

(1) Kliimaminister kinnitab käskkirjaga avatud taotlusvooru eelarve ning eraldab vahendid taotlusvooruga kaasnevate halduskulude katteks KIKile.

(2) Kliimaminister võib käskkirjaga piirata avatud taotlusvoorus toetatavaid valdkondi ning eesmärki.

3. peatükk

Taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded ja taotlusvooru väljakuulutamise

§ 9. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda valitsusasutus või selle hallatav asutus.

(2) Taotlejale esitatavad nõuded:

- 1) temal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;
- 2) tal ei ole aruandevõlgnevusi KIKi või riiklike registrite ees;
- 3) ta ei ole varem sama kulu hüvitamiseks riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetust saanud;
- 4) varem riigieelarvest või Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud toetus, mis on kuulunud tagasimaksmisele, on tagasi makstud tähtajaks ja nõutud summas.

§ 10. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus esitatakse määruses ette nähtud viisil ja sisaldab järgmisi kinnitusi või andmeid:

- 1) taotleja nimi ja registrikood;
- 2) projekti nimi;
- 3) projekti abikõlblikkuse periood;
- 4) projektis kavandatud tulemused ja §-s 4 nimetatud tegevused ning näitajad;
- 5) projekti eesmärgi ja tulemuste kirjeldus, mis vastab §-s 1 nimetatud kliima-ja energia eesmärgile ja on kooskõlas § 8 lõikes 2 nimetatud käskkirjaga;
- 6) projekti eelarve;
- 7) taotletava toetuse kogusumma;

- 8) lõike 3 kohane lähteülesanne koos hinnapakumusega;
- 9) uuringu ajakriitilisuse põhjendus;
- 10) projekti elluviimise riskid;
- 11) teave selle kohta, kuidas on pärast uuringu lõppu tagatud uuringust saadava lisaväärtuse kasutamine ning laiendamine;
- 12) teave, kas taotleja taotleb projektile või on saanud projektile või projekti üksikutele osadele toetust Euroopa Liidu institutsioonidelt, muudest välisabi fondidest või avaliku sektori asutustelt;
- 13) teave ärisaladuse kohta;
- 14) kinnitus, et taotleja on teadlik, et toetuse saamisega seotud andmed avalikustatakse;
- 15) kinnitus, et taotleja kohustub projekti ellu viima taotluses esitatud teabe ja tingimuste, meetme määruuse ning selles viidatud õigusaktide kohaselt;
- 16) kinnitus, et taotluses ja selle lisades esitatud teave on tõene;
- 17) kinnitus, et taotleja on teadlik toetuse saamisega kaasnevatest avalikkuse teavitamise nõuetest, mis on kehtestatud § 22 lõike 2 alusel;
- 18) kinnitus, et taotleja ei ole saanud ega saa sama kulu hüvitamiseks toetust riigieelarvest, Euroopa Liidu või muudest välisabi finantsvahenditest;
- 19) kinnitus, et taotlejal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209¹, 209, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust;
- 20) kinnitus, et taotleja on tutvunud KIKi isikuandmete töötlemise põhimõtetega, mis on avaldatud KIKi kodulehel.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi dokumente:

- 1) võrreldavad hinnapakumused koos lähteülesandega;
- 2) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

(3) Lähteülesande peab olema kooskõlastanud asjakohane ministeerium ning sisaldama järgmist informatsiooni projekti kohta:

- 1) eesmärk/valdkond, mida projekt edendab;
- 2) projekti vajalikkus ja olulisus;
- 3) projekti mõju ulatus;
- 4) lahendatavad probleemid või peamised uurimis- ja arendusülesanded;
- 5) saadud tulemuste rakendamine;
- 6) kvalifikatsiooninõuded uuringu tegijale;
- 7) uuringu vormi kirjeldus;
- 8) kvaliteedinõuded uuringu metoodika kohta ning metoodika kirjeldus, sh algandmete ja vahetulemuste esitamine;
- 9) nõuded teaduspõhisuse tagamiseks;
- 10) tulemuste avalikustamine ja tutvustamine.

(4) KIKil on õigus lisada projekti tulemuslikkuse jälgimiseks muid näitajaid taotlusvormile.

§ 11. Taotlusvooru väljakuulutamine

(1) Taotlusvoor kuulutatakse välja vähemalt üks kuu enne taotluse esitamise tähtpäeva KIKi kodulehel.

(2) Koos taotlusvooru väljakuulutamisega avaldatakse KIKi kodulehel § 8 lõikes 2 nimetatud valdkonnad ja eesmärgid.

4. peatükk

Taotluse esitamine ja menetlemine

§ 12. Taotluse esitamine ja taotleja kohustused

(1) Taotlus esitatakse KIKile hiljemalt taotluse esitamise tähtpäeval taotleja esindusõigusliku isiku digitaalse allkirjaga ja sellele lisatakse § 10 lõigetes 2 ja 3 nõutud dokumendid.

(2) Taotlusega ja toetuse kasutamisega seotud teave ning dokumendid esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu. E-toetuse keskkonna vahendusel edastatud dokumendid loetakse kätte toimetatuks.

(3) Taotleja on kohustatud:

- 1) esitama KIKi nõudmisel taotleja ja taotluse kohta lisateavet etteantud vormis ja tähtajaks;
- 2) võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele ning esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 3) viivitamata teatama kirjalikult KIKile taotluses esitatud andmete muutumisest või ilmnunud asjaoludest, mis võivad olla olulised taotluse rahuldamise otsustamisel;
- 4) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama KIKile teavet, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine KIKis koosneb järgmistest tegevustest:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotleja ja taotluse vorminõuetele vastavuse kontrollimine;
- 3) taotluse sisunõuetele vastavuse kontrollimine;
- 4) vormi- ja sisunõuetele vastava taotluse hindamine;
- 5) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(2) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 80 kalendripäeva. KIK võib põhjendatud juhul pikendada taotluse menetlemise tähtaega.

(3) Taotluse menetlemine algab taotluse esitamise tähtpäevale järgnevast tööpäevast.

(4) KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni.

§ 14. Taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontroll

(1) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollib KIK taotleja ja taotluse vastavust §-s 9 ja § 10 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõuetele.

(2) Taotluse sisu hindab KIK § 10 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Kui KIK avastab taotluse läbivaatamisel puudusi, teavitab KIK sellest viivitamata taotlejat ja annab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kümme kalendripäeva. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks kasutatud aja võrra.

(4) Taotleja ja taotlus tunnistatakse vormi- ja sisunõuetele vastavaks, kui on täidetud §-des 9 ja 10 taotlejale ja taotlusele sätestatud nõuded.

(6) KIK edastab nõuetekohased taotlused hindamiseks hindamiskomisjonile (edaspidi *komisjon*).

(7) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab komisjon §-s 16 nimetatud hindamiskriteeriumide põhjal.

§ 15. Taotluse hindamine

(1) KIK moodustab vormi- ja sisunõuetele vastavaks tunnistatud taotluste hindamiseks hindamiskriteeriumide alusel komisjoni ja kinnitab selle töökorra. Komisjon teeb KIKile ettepaneku taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

(2) Komisjon moodustatakse KIKi töötajatest ning sõltumatutest ekspertidest. Taotlusega seotud hindamiskomisjoni liige taandatakse hindamisest.

(3) Taotluse hindamiskriteeriumide alusel hindamise juhendi ja hindamislehe vormid koostab KIK.

(4) Taotlusi hinnatakse punktiskaalal 0–5.

(5) Komisjon või KIK võib küsida taotlejalt projekti hindamiseks vajalikku lisateavet ning teha põhjendatud juhul taotlejale ettepaneku muuta projekti tegevusi, et viia projekt rohkem kooskõlla kliima- ja energiaeesmärkidega tingimusel, et saavutatakse projekti eesmärk ning toetussumma ei suurene. Küsimusele vastamiseks või taotluse muutmiseks antakse taotlejale aega kuni kümme kalendripäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(6) Taotlusele hindamiskriteeriumide alusel antud punktide liitmisel moodustub projekti koondhinne, mille alusel tekib taotluste pingerida, kus kõrgema koondihinde saanud projekt asub eespool ning on aluseks taotluste rahuldamisel.

§ 16. Taotluse hindamiskriteeriumid

Nr	Hindamiskriteerium	Selgitus	Punktid
1	Eesmärk	Aitab tõhustada riiklikult seatud eesmärkide täitmist ühes või mitmes järgmistest valdkondadest: kasvuhoonegaaside netoheite vähenemine (k.a KHG sidumine), taastuvenergeetika osakaalu või energiatõhususe suurendamine või kliimamuutustega kohanemine ning projektil on positiivne mõju elurikkusele ja säästlikule ressursikasutusele.	5
		Aitab kaasa kasvuhoonegaaside netoheite vähendamisele (k.a KHG sidumine), taastuvenergeetika edendamisele, energiatõhususe suurendamisele või kliimamuutustega kohanemise eesmärkide saavutamisele, on arvestanud negatiivse mõju puudumisega elurikkusele ja säästlikule ressursikasutusele	3
		Ei toeta ühegi eelnimetatud kohustuse, nõude ega eesmärgi täitmist, need ei tõenda vajalikkust projekti järele või projekti mõju nende täitmisele on tühine	0
2	Mõju ulatus	Aitab saavutada süsteemset muutust üldvaldkonnas või mitme alamvaldkonnas	5

		Aitab saavutada süsteemset muutust alamvaldkonnas või on üldvaldkonna või mitme alamvaldkonna päästiktegevus	4
		On ühe alamvaldkonna päästiktegevus	3
		Ei toeta ühegi eelnimetatud eesmärgi täitmist, taotlus ei tõenda vajalikkust projekti järele või projekti mõju nende täitmisele on tühine	0
3	Sekkumisloogika:		
3.1	Sekkumise tase, sh meetoodika	Uuringu sekkumise tase, sh meetoodika asjakohasus probleemi lahendamiseks on täielikult asjakohane.	3
		Uuringu sekkumise tase, sh meetoodika asjakohasus probleemi lahendamiseks on valdavalt asjakohane.	2
		Uuringu sekkumine tase, sh meetoodika asjakohasus probleemi lahendamiseks on osaliselt asjakohane	1
		Uuringu sekkumine tase, sh meetoodika asjakohasus probleemi lahendamiseks pole asjakohane.	0
3.2	Elluviija (hinnatakse lähteülesandes tegijale seatud nõuete alusel)	Uuringu tegija võimekus uuringut ellu viia on väga hea	3
		Uuringu tegija võimekus uuringut ellu viia on hea	2
		Uuringu/analüüsi tegija võime uuringut ellu viia on rahuldav	1
		Uuringu tegija võime uuringut ellu viia pole rahuldav	0
3.3	Eelarve ja ajakava	Eelarve planeerimise asjakohasus ja kuluefektiivsus, ajakava põhjendatus ja realistlikkus on täielikult lahti seletatud ja täielikult asjakohased.	3
		Eelarve planeerimise asjakohasus ja kuluefektiivsus, ajakava põhjendatus ja realistlikkus on piisavalt lahti seletatud ja valdavalt asjakohased.	2
		Eelarve planeerimise asjakohasus ja kuluefektiivsus, ajakava põhjendatus ja realistlikkus on osaliselt lahti seletatud ja osaliselt asjakohased.	1
		Eelarve planeerimise asjakohasus ja kuluefektiivsus, ajakava põhjendatus ja realistlikkus on puudulikult lahti seletatud ja pole asjakohased.	0
4	Tegevuse ajakriitilisus	Uuring on vaja teha lähiajal; tegevus on päästikuks järgnevale tegevusele või oluline ajakriitilise poliitikaeesmärgi tähtajaliseks täitmiseks	2
		Uuring ei ole ajakriitiline; tegevuse edasilükkumine ei mõjuta prioriteetsete tegevuste kulgu	0
5	Uuring loetakse TA 1% hulka	Uuringut saab lugeda 1% teadus- ja arendustegevuse hulka	1
		Uuringut ei saa lugeda 1% teadus- ja arendustegevuse hulka	0
6	Uuring aitab kaasa Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi või rohereformi tegevuskava eesmärkide saavutamisele	Uuring aitab saavutada VVTP, RRTK eesmärgi	1
		Uuring ei toeta VVTP, RRTK eesmärkide saavutamist	0

§ 17. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamise kohta teeb KIK taotluse rahuldamise otsuse.

(2) Ministri käskkirjas määratud taotlusvooru eelarvet arvestades rahuldatakse hindamise tulemusena § 15 lõikes 6 sätestatud pingerea alusel kõrgema hinde saanud taotlused, alustades enim punkte saanud taotlusest.

(3) Võrdsete hindepunktide korral eelistatakse väiksema järjekorranumbriga hindamiskriteeriumi eest kõrgema hindepunkti saanud taotlust.

(4) Kui taotlusvooru esitatakse taotlusi väiksemas summas kui vooru eelarve, teeb KIK kõigile tingimusele vastavate taotluste, kes on saanud §-s 16 nimetatud hindamiskriteeriumi „eesmärk“ alusel rohkem kui 0 punkti ja maksimaalsest võimalikust koondhindest vähemalt 60 protsenti, rahuldamise otsuse.

(5) Taotluse võib rahuldada haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtjaks ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik. Tingimused seatakse taotluse rahuldamise otsuses, kuid esimene makse toetuse saajale tehakse pärast kõrvaltingimuse nõuetekohast täitmist.

(6) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) toetuse saaja nimi ja projekti nimetus;
- 2) toetuse saaja õigused ja kohustused;
- 3) uuringu eesmärk või lähteülesanne;
- 4) uuringu eelarve, sh toetuse maksimaalne suurus eurodes ja toetusmäär;
- 5) toetuse maksmise tingimused ja kord;
- 6) uuringu abikõlblikkuse periood;
- 7) toetuse saaja aruandluskohustused;
- 8) kõrvaltingimused § 17 lõike 5 alusel, kui need on vajalikud;
- 9) toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmisega seotud tingimused ja kord;
- 10) otsuse muutmise tingimused, mis on vajalikud uuringu edukaks elluviimiseks ja järelevalve tegemiseks.

(7) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui taotleja või taotlus ei vasta käesoleva määruse nõutele, taotlus on saanud §-s 16 nimetatud hindamiskriteeriumi „eesmärk“ alusel 0 punkti, taotlus on saanud hindamisel maksimaalsest võimalikust koondhindest vähem kui 60 protsenti või taotlus ei mahu pärast hindamiskriteeriumide alusel hindamist ja pingerea koostamist projektide rahastamise eelarvesse.

(8) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse taotleja andmed;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 6) otsuse vaidlustamise kord.

(9) Taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsus toimetatakse taotlejale kätte e-toetuse vahendusel.

5. Peatükk

Toetuse kasutamine

§ 18. Toetuse kasutamisega seotud hangete tegemine

- (1) Toetuse saaja peab hangete tegemisel järgima riigihangete seaduse nõudeid.
- (2) Projekti hanketeadet ei või avaldada enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist, kui hange viiakse läbi riigihangete registris.
- (3) Toetuse saaja esitab enne hanke väljakuulutamist KIKile ülevaatamiseks riigihanke alusdokumentide eelnõud, kui see nõue on sätestatud taotluse rahuldamise otsuses.

§ 19. Toetuse maksmine

- (1) KIK teeb toetuse saajale toetuse makseid kooskõlas käesoleva määruse ja taotluse rahuldamise otsusega e-toetuse keskkonna kaudu.
- (2) Toetus makstakse toetuse saajale pärast maksetaotluse esitamist ja tasutud kuludokumentide alusel.

§ 20. Nõuded kuludokumentidele

- (1) Kõik projektiga seotud tegevused ja kulud peavad olema tehtud abikõlblikkuse perioodil.
- (2) Koos maksetaotlusega esitab toetuse saaja KIKile järgmised dokumendid toetuse saaja tehtud abikõlblike kulude kohta:
 - 1) hanke läbiviimist tõendavad dokumendid, kui viiakse läbi riigihange;
 - 2) teenuse või töö kohta väljastatud arvete koopiad, millele lisatakse teenuse või töö üleandmist ja vastuvõtmist tõendavate dokumentide koopiad;
 - 3) leping, mille alusel on kohustus võetud;
 - 4) lepingu muudatused, kui seda on muudetud;
 - 5) teave reservi ja õiguskaitsevahendite kasutamise kohta;
 - 6) dokumendid, mille esitamist toetuse saaja nõuab pakkujalt lepingu täitmise ajal;
 - 7) projekti tulemusena koostatud dokumendid, analüüsid, uuringud ja muud materjalid.
- (3) Maksetaotlusele ei lisata dokumente, mis on KIKile esitatud või kättesaadavad riigihangete registrist.

§ 21. Maksetaotluse ning lõpp- ja järeларуande esitamine ja menetlemine

- (1) Maksetaotluse menetlemise aeg on kuni 30 kalendripäeva nõuetele vastava dokumendi esitamisest arvates.
- (2) KIK kontrollib maksetaotluse saamisel, kas:
 - 1) toetuse saaja tegevus ja selle tulemus vastavad taotlusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
 - 2) kuludokumentid vastavad nõuetele;
 - 3) kuludokumentides esitatud andmed on kooskõlas taotluse rahuldamise otsusega;
 - 4) kulud on abikõlblikud.
- (3) Kui maksetaotluse või lõpparuande kontrollimisel ilmneb puudusi, määrab KIK puuduste kõrvaldamiseks tähtaja.

(4) KIK võib maksetaotluse ning lõpparuande menetlemise käigus küsida toetuse saajalt projekti elluviimist puudutavaid lisaandmeid või -dokumente või põhjendusi kulude tegemise kohta. Menetlemise tähtaeg pikeneb vastamise aja võrra.

(5) Makset ei tehta, kui:

- 1) kulu ei ole abikõlblik;
- 2) kuludokumentide kontrollimisel selgub, et kuludokumendid ei vasta käesoleva määrusega kehtestatud nõuetele;
- 3) toetuse saaja ei ole projekti ellu viinud või teinud kulusid taotluse või taotluse rahuldamise otsuse kohaselt või toetuse saaja näidatud tegevuste toimumine ei ole tõendatud;
- 4) toetuse saaja ei ole talle käesoleva paragrahvi lõike 3 või 4 alusel määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(6) Toetuse saaja esitab e-toetuse vahendusel lõpparuande koos viimase maksetaotlusega 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

(7) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist e-toetuse keskkonnas.

(8) Toetuse saaja esitab 12 kuu möödumisel pärast projekti lõppu e-toetuse keskkonna kaudu järelaruande, mis on kokkuvõtlik info projekti tulemuste kasutamise ja mõju kohta pärast projekti lõppu.

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus:

- 1) esitada § 24 lõike 1 kohane avaldus projekti muutmiseks;
- 2) saada KIKilt teavet ja nõuandeid, mis on seotud käesolevas määruses nimetatud toetuse saaja kohustuste täitmisega.

(2) Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) viima projekti ellu taotluse kohaselt ja taotluse rahuldamise otsuses ette nähtud tähtaegadel ja tingimustel;
- 2) säilitama toetuse taotlemise ja projekti elluviimisega seotud dokumentatsiooni ning uuringu algandmeid, analüüse ja lõpptulemust vähemalt seitse aastat pärast projekti lõppu;
- 3) teavitama avalikkust saadud toetusest ja selle abil ellu viidud tegevustest ning korraldama projekti tulemuste tutvustamisürituse;
- 4) tegema projekti tulemusena valminud uuringu avalikult kättesaadavaks elektroonilisel kujul, kui taotluse rahuldamise otsuses ei ole sätestatud teisiti;
- 5) kandma projekti info ja tulemused Eesti teadusinfosüsteemi ETIS;
- 6) tähistama projekti lõpparuande, projekti tutvustavad materjalid, slaidid jms Kliimaministeeriumi ja KIKi logoga ning viitega „Projekti rahastab Eesti riik heitkogustega kauplemise süsteemi enampakkumistulu vahenditest“;
- 7) esitama lõpparuandega lühikese graafilise sisukokkuvõtte projekti tulemustest;
- 8) esitama 12 kuu möödumisel pärast projekti lõppu e-toetuse keskkonna kaudu järelaruande tulemuste rakendamise hetkeseisu kohta;
- 9) sõlmima projekti elluviimiseks vajalikud lepingud kirjalikus vormis;
- 10) andma audiitori või järelevalvet tegeva isiku kasutusse kõik projekti elluviimisega seotud andmed ja dokumendid kolme tööpäeva jooksul arvates audiitori või järelevalvet tegeva isiku sellekohasest e-toetuse keskkonna kaudu esitatud nõudmisest;
- 11) eristama oma raamatupidamisarvestuses projektiga seotud kulud muudest kuludest;

- 12) teavitama viivitamata KIKi kõigist toetuse saaja andmete muutumistest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist või projekti tulemuste saavutamist;
- 13) teavitama viivitamata KIKi projekti elluviimise kestel ilmnenu asjaoludest, mille korral projekti jätkamine ei ole otstarbekas;
- 14) esitama KIKile projektiga seotud olulist informatsiooni e-toetuse keskkonna kaudu;
- 15) kõik KIKile esitatavad dokumendid peavad olema eesti või inglise keeles;
- 16) täitma teisi asjakohastes õigusaktides sätestatud kohustusi.

§ 23. KIKi õigused ja kohustused

KIKil on õigus ja kohustus:

- 1) teha või korraldada projekti kohta ekspertiise või järelevalvetoiminguid;
- 2) kontrollida toetuse kasutamist;
- 3) nõuda projekti kestvuse, tegevuste, eesmärgi ja kulude kohta lisaandmeid ja -dokumente, mis tõendavad projekti nõuetekohast elluviimist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) peatada toetuse maksmine rikkumise kõrvaldamiseni, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi;
- 5) tühistada taotluse rahuldamise otsus, kui toetuse saaja ei ole alustanud projekti elluviimist nelja kuu jooksul taotluse rahuldamise otsusest arvates, välja arvatud juhul, kui alustamise viibimise põhjused ei sõltu toetuse saajast;
- 6) kontrollida riigihanke läbiviimist lihthanke maksumuse piirmäärast alates.

§ 24. Projekti muutmine

- (1) Taotluse rahuldamise otsust võib KIK muuta põhjendatud juhul ja toetuse saaja esitatud avalduse alusel.
- (2) Projekti kallinemise korral toetussummat ei suurendata.
- (3) Projekti muutmise avalduse põhjendatust hindab KIK 30 kalendripäeva jooksul avalduse saamisest arvates.
- (4) Avaldust ei rahuldata juhul, kui soovitatav muudatus ei ole piisavalt põhjendatud või kui muudatus seab kahtluse alla projekti eesmärgi saavutamise.
- (5) Kui avalduse hindamiseks on toetuse saajal vaja esitada lisaandmeid või KIKil tellida ekspertiis, pikendatakse avalduse menetlemise aega lisadokumentide esitamiseks või ekspertiisiks vajaliku aja võrra.
- (6) Projekti muutmise avalduse rahuldamise korral tehakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsus.

§ 25. Toetuse tagasinõudmine

- (1) Kui toetuse saaja ei täida käesolevast määrusest ja taotluse rahuldamise otsusest tulenevaid kohustusi, on KIKil õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda atmosfääriõhu kaitse seaduse §-s 182¹ sätestatud korras.
- (2) KIK võib muuta taotluse rahuldamise otsust ja teha toetuse osaliselt või täielikult tagasinõudmise otsuse rikkumise raskuse põhjal, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 7) toetuse saaja on rikkunud riigihangete seadust ja sellega võis kaasneda mõju hankelepingu maksumusele;
- 8) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata.

(2) Lõike 2 punktis 7 nimetatud juhul nõutakse toetust tagasi 2, 5, 10 või 25 protsenti rikkumisega seotud lepingu maksumuse toetuse osast rikkumise raskuse järgi ja võimaliku mõju tõttu lepingu maksumusele.

(3) Kui projekti elluviimise käigus ilmneb, et projekti ei ole võimalik ellu viia, tunnistatakse taotluse rahuldamise otsus kehtetuks ja nõutakse kogu makstud toetus tagasi. Kui projekti eesmärk on saavutatud osaliselt, nõutakse toetus tagasi proportsionaalselt.

(4) Tagasinõutud toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest e-toetuse keskkonna vahendusel, vastasel korral antakse toetuse tagasinõudmise otsus sundtäitmisele. Tähtajaks tagastamata summale kohaldatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikes 4 sätestatud viivist.

(5) KIKil on õigus toetus tagasi nõuda kümne aasta jooksul pärast projekti lõppu.

(allkirjastatud digitaalselt)

Yoko Alender

Minister

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets

Kantsler